

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister voor Rechtsbescherming over het cassatieberoep procedure adoptie Sri Lanka (Kamerstuk 31 265, nr. 109).

De voorzitter van de commissie,
Van Meenen

De adjunct-griffer van de commissie,
Meijer

Inhoudsopgave	blz.
I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie	3
Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie	4
II Reactie van de bewindspersoon	4

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister voor Rechtsbescherming over het instellen van cassatieberoep tegen het arrest van het gerechtshof Den Haag inzake een adoptieprocedure vanuit Sri Lanka. Zij maken graag van de gelegenheid gebruik nog enkele vragen te stellen aan de Minister.

De leden van de VVD-fractie zijn van mening dat de impact van het besluit van de Minister om cassatieberoep in te stellen tegen het arrest van het gerechtshof Den Haag voor de betrokkene groot is. Het is daarom goed dat de Minister heeft aangeboden zijn afwegingen toe te lichten in een gesprek met mevrouw Butink. Deze leden vragen wel aan de Minister of hij het belang van mevrouw Butink goed heeft afgewogen tegen het belang van de beoordeling van toekomstige gevallen. Is overwogen om mevrouw Butink een tegemoetkoming aan te bieden voor de geleden schade? Deze leden brengen hierbij in herinnering dat de Staat in sommige gevallen, zoals ook is gedaan bij de zaak van de heer Poch, een tegemoetkoming heeft aangeboden zodat de betrokkene en familie een vorm van erkenning krijgen van de Staat van het aangedane leed en verder kunnen met hun leven. Deze leden kunnen zich voorstellen dat de Minister vanwege het belang van de rechtseenheid en de beoordeling van toekomstige gevallen, een oordeel van de Hoge Raad wenselijk acht, maar stellen dat dat onverminderd de mogelijkheid biedt voor de Staat om de rechtsgevolgen van het arrest van het gerechtshof Den Haag in stand te laten en in dat kader te werken aan een tegemoetkoming. Is dat overwogen, en zo ja, waarom is hier niet voor gekozen?

Voorts zijn de leden van de VVD-fractie benieuwd of de Minister een inschatting kan maken van de juridische gevolgen voor andere adoptiezaken indien de Hoge Raad het arrest van het gerechtshof Den Haag in stand laat. Kan de Minister daar een toelichting op geven? Hoeveel adoptiezaken zijn vergelijkbaar met de zaak van mevrouw Butink en hoeveel zaken lopen er op dit moment nog?

De leden van de VVD-fractie brengen in herinnering dat de regering na de uitzending van Zemblia in 2017 destijds het onderwerp interlandelijke adoptie vanuit Sri Lanka heeft besproken met een aantal andere Europese landen, om te bezien of het aangewezen is gezamenlijk op te trekken bij onder andere het uitwisselen van ervaringen en te bezien hoe adequaat kan worden omgegaan met afkomstvraagstukken. Welke stappen zijn er sinds die tijd gezet in relatie tot de gesprekken met andere Europese landen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie maken graag gebruik van de mogelijkheid om enkele vragen te stellen aan de Minister voor Rechtsbescherming over zijn voornemen om als staat in cassatieberoep te gaan tegen de uitspraak van het gerechtshof Den Haag in de zaak van mevrouw Butink.

De leden van de SP-fractie waren onaangenaam verrast door het nieuws dat de Staat cassatie heeft ingesteld tegen de uitspraak van het Gerechtshof. Vooral, omdat dit concreet betekent dat mevrouw Butink nog langer zal moeten wachten op gerechtigheid en haar leven dus nog langer in het teken zal staan van een rechtszaak. Ziet de Minister wat dit doet met het leven van mevrouw Butink?

Daarnaast wijzen de leden van de SP-fractie ook op de zaak van de heer Noordoven, waar ook eerder aandacht voor is gevraagd in een debat met de Minister, waardoor ook die zaak de Minister goed bekend is. Tegen hem gaat de Staat nu in hoger beroep. Waarom heeft de Minister de Kamer niet geïnformeerd over het hoger beroep dat door de Staat is ingesteld in de zaak tegen de heer Noordoven? Voorts willen deze leden graag weten hoeveel meer zaken er op dit moment spelen op het vlak van interlandelijke adoptie; en zal de Staat in al die zaken ook hoger beroep en cassatie instellen als de uitspraak haar niet bevalt? Zo ja, waarom?

In beide zaken ligt een duidelijke uitspraak van de rechter die gunstig is voor de betrokkene, namelijk dat geoordeeld is dat de Staat aansprakelijk is. Is de Minister het met deze leden eens dat het in het kader van de rechtszekerheid het niet nodig is om door te procederen? Immers, voor de betrokken personen is de rechtszekerheid er juist als de Staat berust. Of is de Minister van mening dat rechtszekerheid alleen verkregen kan worden met een uitspraak van de Hoge Raad?

De leden van de SP-fractie vragen of kan worden verduidelijkt waarom het argument van «rechtszekerheit» zwaarder weegt dan het belang van mevrouw Butink en de heer Noordoven om verder te kunnen gaan met hun leven? Beseft de Minister wel dat het aantekenen van cassatie voor de Staat misschien een papieren exercitie is, een proceshandeling, maar dat deze stap raakt aan de kern van iemands leven, zeker nu het gaat om iemands adoptie?

De leden van de SP-fractie willen ook graag weten wat de excuses van de vorige Minister voor Rechtsbescherming nou concreet betekenen voor slachtoffers van misstanden bij interlandelijke adopties. Op welke manier draagt het verder uitrekken van rechterlijke procedures door de Staat bij aan het herstellen van de fouten die in het verleden zijn gemaakt bij interlandelijke adopties? Kan de Minister zich voorstellen dat gedupeerden zich nu afvragen wat de excuses van de Minister waard zijn geweest als de Staat zich weigert neer te leggen bij uitspraken van rechters die mensen in het gelijk stellen?

Klopt het, zo vragen de leden van de SP-fractie, dat de voornaamste reden om nu tegen de uitspraak van het Gerechtshof cassatie aan te tekenen, niet zozeer is gelegen in het creëren van rechtszekerheid, maar voortkomt uit de vrees dat meer gedupeerde geadopteerden een financiële claim neer zouden kunnen leggen bij de Staat?

De leden van de SP-fractie vragen wat de landsadvocaat tot nu toe gedeclareerd heeft in zaken voor de Staat met betrekking tot interlandelijke adoptie in zijn algemeenheid, en de procedures tegen mevrouw Butink en de heer Noordoven in het bijzonder.

Tenslotte willen de leden van de SP-fractie weten of erover nagedacht is of aan mevrouw Butink en de heer Noordoven een belangrijk gebaar kan worden gemaakt, nu de Staat zich genoodzaakt zegt te zien door te procederen. Als het zo is dat het onvermijdelijk wordt geacht om principiële rechtsvragen aan de rechter voor te leggen, zijn er dan mogelijkheden om Butink en Noordoven financieel bij te staan? Kan daar alsnog toe worden overgegaan? Graag een toezegging.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie hebben met verbazing kennisgenomen van de brief van de Minister voor Rechtsbescherming met het besluit om cassatieberoep in te stellen in een zaak omtrent interlandelijke adoptie. Deze leden hebben enkele vragen.

De leden van de SGP-fractie constateren dat de Staat in cassatie gaat na gelijkstelling van mevrouw Butink in een zaak over interlandelijke adoptie. Deze leden vragen de Minister waarom niet is berust in het feit dat mevrouw Butink in deze langslappende zaak in het gelijk is gesteld.

De leden van de SGP-fractie lezen dat de Minister een zorgvuldige afweging van alle betrokken belangen heeft gemaakt. Deze leden vragen in hoeverre de belangen van mevrouw Butink en andere interlandelijk geadopteerden hierin leidend zijn geweest. Kan de Minister hierbij ook ingaan op de rechtszekerheid van betrokkenen?

De leden van de SGP-fractie lezen dat de Staat in de zaak van mevrouw Butink in beroep gaat vanwege principiële vragen. Deze leden vragen de Minister hoeveel meer zaken er op dit moment lopen met betrekking tot interlandelijke adoptie en of de Staat in deze gevallen voornemens is in beroep te gaan wanneer het vonnis tegenvalt voor de Staat.

De leden van de SGP-fractie lezen dat de advocaat van mevrouw Butink is benaderd om met mevrouw Butink in gesprek te gaan. Deze leden vragen de Minister of mevrouw Butink op het verzoek is ingegaan en of het gesprek al heeft plaatsgevonden.

Toelichting besluit

De leden van de SGP-fractie lezen dat de Minister zich genoodzaakt ziet om cassatieberoep in te stellen omdat de uitspraak van het Hof op bepaalde punten niet in lijn is met vaste jurisprudentie van de Hoge Raad en derhalve een aantal principiële rechtsvragen oproept. Deze leden vragen de Minister of het niet mogelijk is om deze principiële vraag op een andere manier beantwoord te zien, bijvoorbeeld door aandringen op het stellen prejudiciële vragen. Mevrouw Butink zou hierdoor niet benadeeld worden.

De leden van de SGP-fractie constateren dat met het in cassatieberoep gaan ook mevrouw Butink opnieuw in deze rechtsgang betrokken wordt. Voor haar is het onzeker wat de uitkomst wordt. Ook zal zij opnieuw gerechtskosten moeten maken. Deze leden vragen de Minister of het mogelijk is dat mevrouw Butink hiervoor gecompenseerd wordt.

II Reactie van de bewindspersoon